**Hukuk Bölümü 2013/1788 E. , 2013/1996 K.**

- **DAVALI SOSYAL GÜVENLIK KURUMU BAŞKANLIĞI TARAFINDAN, 5510 SAYILI SOSYAL SIGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SIGORTASI KANUNU'NUN 102. MADDESI UYARINCA DAVACI HAKKINDA UYGULANAN IDARI PARA CEZASININ TAHSILI AMACIYLA DÜZENLENEN ÖDEME EMRININ IPTALI ISTEMIYLE AÇILAN DAVANIN, ADLİ YARGI YERİNDE ÇÖZÜMLENMESI**
  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 19

**"İçtihat Metni"**

Davacı : C.Y.

Vekili : Av. C.G.

Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı - Ankara

Vekili : Av. A.K. (Adli Yargıda)

O L A Y : Davacı vekili dilekçesinde özetle, davacının çatı işyerinde çalışan bir ustabaşı olduğunu, davacıya C.D.'nun K.Makine A.Ş. adlı işyerinde çalışırken iş kazası geçirerek vefat etmesi gerekçe gösterilerek davalı kurum tarafından takip kartı no:00017707 26/03/2012 düzenlenme tarihli 5.163,42 TL'lik (141,42 TL si gecikme zammı) 2012/16597 takip nolu ödeme emri, aynı takip kart no ve düzenlenme tarihli 1721,14 TL (47,14 TL si gecikme zammı) 2012/16598 takip nolu ödeme emri, aynı takip kart no ve düzenlenme tarihli toplam 5.163,42 TL'lik (141,42 TL si gecikme zammı) 2012/16599 takip nolu ödeme emrinin gönderildiğini, C.D.'nun da davacı gibi çatı işlerinde kardeşi ile birlikte çalışan bir ustabaşı olduğunu, davacının yanında çalışmasının söz konusu olmadığını, müteveffa ve davacının kendi başına iş yapan ve ayrı ayrı çalışan ustalar olduklarını, tüm resmi kayıtların bunu doğruladığını, ayrıca davacının bir şirkette sigortalı olarak çalıştığını, kendine ait bir işyerinin olmadığını, davacının emri altında herhangi bir işçi bulunmadığını, C.D.'nun kendi iradesi ve isteğiyle K.Makine A.Ş.den iş aldığını ve çalışırken tamamen kendi kusuruyla kazaya sebebiyet vererek vefat ettiğini, davalı kurum tarafından davacıya gönderilen icra takiplerinin ve ödeme emirlerinin hukuka aykırı olduğunu beyanla, davacı hakkında davalı kurum tarafından yapılan 2012/16597-16598-16599 takip nolu ödeme emirlerinin ve icra takiplerinin iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Gaziantep 3. İş Mahkemesi; 19.12.2012 gün ve E:2012/172, K:2012/532 sayı ile özetle; "…Davanın türü itibariyle uyuşmazlığın çözümünde idari yargı görevlidir." demek suretiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili aynı istemle bu kez idari yargı yerinde dava açmıştır.

Gaziantep 2. İdare Mahkemesi; 08.10.2013 gün, 2013/486 sayılı kararı ile özetle; "...5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 88. Maddesinin sondan 4. Fıkrasında; "Kurumun prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunun uygulamasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde Kurumun alacaklı biriminin bulunduğu yer iş mahkemesi yetkilidir. Yetkili iş mahkemesine başvurulması alacakların takip ve tahsilini durdurmaz" hükmü ile 101. maddesinde "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür" hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacıya 5510 sayılı Yasa'nın 102. Maddesi uyarınca 5.022,00 TL para cezası verildiği ve anılan para cezasının tahsili amacıyla dava konusu 26.3.2012 tarih ve 2012/16597 takip numaralı ödeme emrinin düzenlenip tebliğ edildiği, anılan ödeme emrinin iptali istemiyle açılan davada, Gaziantep 3. İş Mahkemesinin 19.12.2012 tarih ve E.2012/172, K2012/532 sayılı karan ile idari yargı yerinin görevli olduğundan bahisle görev yönünden davanın reddine karar verildiği ve anılan kararın 28.12.2012 tarihinde temyiz edilmeksizin kesinleştiği, görevsizlik kararı üzerine Mahkememiz kaydına 24.1.2013 tarihinde giren dava dilekçesiyle bakılmakta olan davanın açıldığı görülmekle birlikte yukarıda aktarıldığı üzere, 5510 sayılı Yasa'nın 88.maddesi uyarınca dava konusu ödeme emrine karşı açılan davada Mahkememiz görevli olmayıp adli yargının (iş mahkemesi) görevli olduğu sonucuna varılmıştır. " demek suretiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi hükümleri uyarınca görevli yargı merciinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir..

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 30.12.2013 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27.maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesinde öngörülen biçimde görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının, son görevsizlik kararını veren mahkemece, adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Selim Şamil KAYNAK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davalı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102.maddesi uyarınca davacı hakkında uygulanan idari para cezasının tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emrinin iptali istemiyle açılmıştır.

Dosya kapsamında yer alan davalı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'nca düzenlenerek davacıya gönderilen İdari Para Cezası tutanağında yapılan incelemede, davacı hakkında 5510 sayılı Kanun'un 102.maddesine istinaden 5.022,00 TL tutarında idari para cezası uygulandığı, idari para cezası verilmesine neden olan fiillerin;

1-5510 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinde öngörülen sigortalı işe giriş bildirgesinin kuruma süresi içinde verilmemesi, e-sigorta kanalıyla gönderilmesi gerekirken kağıt ortamında verilmesi,

2-Sigortalı çalıştırmaya başlanılmış olmasına rağmen 5510 sayılı Kanun'un 11'inci maddesinde öngörülen işyeri bildirgesinin en geç sigortalı çalıştırmaya başlanılan tarihte kuruma verilmemesi,

3-5510 sayılı Kanun'un 86.maddesinde öngörülen asıl veya ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin belirtilen süre içinde kuruma verilmemesi,

4-Sigortalıların otuz günden az çalıştığını gösteren bilgi ve belgelerin, aylık prim ve hizmet belgesinin verilmesi gereken süre içinde kuruma verilmemesi veya verilen bilgi ve belgelerin kurumca geçerli sayılmaması nedeniyle ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi dışında verilmesi veya kurumca resen düzenlenmesi,

5-Asıl veya ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin e-sigorta kanalıyla gönderilmesi gerektiği halde yasal süresi içinde ancak kağıt ortamında kuruma elden verilmesi veya posta kanalıyla gönderilmesi,

6-e-sigorta kanalıyla gönderilmiş aylık prim ve hizmet belgelerinin kurumca üretilen barkod numarasını ihtiva eden bir suretinin veya kuruma kağıt ortamında elden verilmiş veya posta kanalıyla gönderilmiş olan aylık prim ve hizmet belgesinin kurumca onaylanmış bir suretinin, kuruma verilmesi gereken ayın sonundan müteakip belgenin verilmesi gereken ayın sonuna kadar iş yerinde, birden fazla işyeri olması halinde her işyeri de ayrı ayrı olmak üzere sigortalıların görebileceği bir yere asılmaması,

7-5510 sayılı Kanun'un 59'uncu maddesine istinaden serbest muhasebeci mali müşavirler ile yeminli mali müşavirlerce veya anılan kanunun 85'inci maddesine istinaden kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca işyeri kayıtlarının incelenmesi neticesinde kuruma bildirilmediği tespit edilen eksik işçilik tutarının aylara mal edilmesi,

8-Mülga 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 79'uncu maddesinde öngörülen aylarına ilişkin asıl veya ek nitelikteki aylık sigorta primleri bildirgelerinin dört aylık sigorta primleri bordrolarının, ilişkin olduğu ay veya dönemi takip eden ayın sonuna kadar kuruma verilmemesi olarak sıralandığı anlaşılmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Primlere İlişkin Hükümler" i Dördüncü Kısımda yer almış; 79 ila 85. maddeleri kapsayan Birinci Bölümde, "Prim Alınması, Prime Esas Kazanç, Prim Oranları ve Asgarî İşçilik"; 86 ila 91.maddeleri kapsayan İkinci Bölümde "Prim Belgeleri ve Primlerin Ödenmesi" hususlarına yer verilmiştir.

Bu Kanun'un 86. maddesinin yedinci fıkrasında (Değişik yedinci fıkra: 17/4/2008-5754/50 md.), "Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca, fiilen yapılan denetimler sonucunda veya işyeri kayıtlarından yapılan tespitlerden ya da kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatı gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde veya kamu kurum ve kuruluşları ile bankalar tarafından düzenlenen belge veya alınan bilgilerden çalıştığı anlaşılan sigortalılara ait olup, bu Kanun uyarınca Kuruma verilmesi gereken belgelerin yapılan tebligata rağmen bir ay içinde verilmemesi veya noksan verilmesi halinde, bu belgeler Kurumca re'sen düzenlenir ve muhteviyatı sigorta primleri Kurumca tespit edilerek işverene tebliğ edilir. İşveren, bu maddeye göre tebliğ edilen prim borcuna karşı tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde, ilgili Kurum ünitesine itiraz edebilir. İtiraz, takibi durdurur. İtirazın reddi halinde, işveren kararın tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde yetkili iş mahkemesine başvurabilir. Yetkili mahkemeye başvurulması, prim borcunun takip ve tahsilini durdurmaz. Mahkemenin Kurum lehine karar vermesi halinde, 88 inci ve 89 uncu maddelerin prim borcuna ilişkin hükümleri uygulanır";

"Primlerin Ödenmesi" başlığını taşıyan 88. maddesinin ondokuzuncu fıkrasında, "Kurumun prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunun uygulamasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde Kurumun alacaklı biriminin bulunduğu yer iş mahkemesi yetkilidir. Yetkili iş mahkemesine başvurulması alacakların takip ve tahsilini durdurmaz." ve 101. maddesinde, "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür" hükümleri yer almıştır.

Öte yandan, 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nun 37. maddesinin üçüncü fıkrasında, "Süresi içinde ödenmeyen sosyal sigorta ve genel sağlık sigortası primleri, işsizlik sigortası primleri, idarî para cezaları, gecikme zamları, katılım payları Kurum alacağına dönüşür ve bu alacakların tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç diğer maddeleri uygulanır" denilmiştir.

Olayda, davacı vekilinin, müvekkili hakkında düzenlenen ödeme emrinin iptali istemiyle dava açtığı görülmektedir.

Bu durumda, söz konusu ödeme emrine karşı açılan davada, 5510 sayılı Yasa'nın 88. maddesi gözetildiğinde İş Mahkemesinin görevli olduğu kuşkusuzdur.

Açıklanan nedenlerle, davanın görüm ve çözümünde adli yargı görevli olduğundan Gaziantep 2. İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile, Gaziantep 3. İş Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar vermek gerekmiştir.

**SONUÇ :** Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Gaziantep 2. İdare Mahkemesince yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile, Gaziantep 3. İş Mahkemesinin 19.12.2012 gün ve E:2012/172, K:2012/532 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 30.12.2013 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.